

ΓΕΙΑ

χαρά στους Πειραιώτες Δημοτικούς συμβούλους και στον λεβέντη το Δήμαρχό τους. Νά μας ζήσουν όλοι πέφα, πέφα. Με τὰ μασκαροκαυώματά τους και τους τραμπουκόκαυγάδες τους μὰς ἀπέδειξαν οἱ ἀνθρώποι πὼς ἔχουν όλα τὰ προσόντα νὰ γίνουν και βουλευτές και ὑπουργοὶ ἀκόμα, ἀφοῦ μάλιστα ἔγινε ὑπουργὸς κι ὁ Λεβιδῆς πὺν δὲν κατάρρε, ὅ,τι λόγου τους κατάρρενε!

Γιὰ τὸν κ. Λαμαλά πιά, τὸν Πειραιώτη Δήμαρχο, ποὺ βάζει τοὺς μπράδους του νὰ ξυλοφορτώνουν τοὺς συμβούλους, οὔτε λόγος νὰ γίνεταί. Αὐτὸς και Πρωθυπουργὸς νὰ γίνετ, λίγο θὰ τοῦ εἶναι πάντα.

ΣΥΣΤΗΘΗΚΕ

δῶ κ' ἔνα μῆνα ἕνος σύλλογος, ἢ ἔνα «ἀδερχάτος» — καθὼς πολὺ σωστά τότε θέλει ὁ κ. Πάλλης — με τὸν τίτλο «Ἐταιρία τῆς Ἑθνικῆς Γλώσσας» και με σκοπὸ τὸ ἐκπλῶμα τῆς γλώσσας μας τῆς δημοτικῆς. Πρόεδρος τῆς Ἐταιρίας εἶναι ὁ φίλτατος ποιητὴς Μαλακάσης; και σύμβουλοι οἱ κ. κ. Κ. Χατζόπουλος, Στασινοπούλος, Πορφύρας, και Μάτσας.

Ἡ Ἐταιρία θὰ πασκίσει νὰ ξεριζώσει τὴ μωρὴ ἰδέα ποῦχει ὁ κόσμος γιὰ τοὺς δημοτικιστὲς θεωρώντας τους ἀγράμματος και προδότες τοῦ ἔθνους — μ' ἄλλα λόγια ὁ σκοπὸς τῆς εἶναι περισσύτερο κοινωνικὸς παρὰ φιλολογικὸς. Ἡ Ἐταιρία θὰ βγάλει, μαθαίνουμε, κ' ἐφημερίδα δική της, και θὰ φροντίσει μ' αὐτήν, καθὼς και με διάφορα ἄλλα μέτα, βιβλία, δημοσίους διάλεξεις κλπ. νὰ νοῖξει τὰ μάτια τοῦ κόσμου και νὰ τοῦ ἀποδείξει πὼς ὁ ἀγῶνας γιὰ τὴ δημοτικὴ γλώσσα, εἶναι ἀγῶνας Ἑθνικὸς ποὺ πρέπει νὰ τὸν ἀγκαλιάσει ἀλάκερο τὸ ἔθνος γιὰ νὰ βγάλει ἀπὸ τὸ σκότος τοῦ πνευματικοῦ ἀσκαλισμοῦ και νὰ δεῖ κι αὐτὸ μέρες φωτεινὲς κ' εὐτυχισμένες.

Γιὰ κάτι τέτιο, θαρροῦμε, ἀγωνίζεται κι ὁ «Νουμάς» δυὸ χρόνια τώρα. Γι' αὐτὸ κ' ἡ χαρά του εἶναι μεγάλη ποὺ με τὴ σύσταση τῆς Ἑθνικῆς αὐτῆς Ἐταιρίας ἀποχτάει τέτιους δυνατοὺς κ' εἰλικρινεῖς συμμάχους κι ὁδηγούς.

Ὁ κ. Πάλλης μὰς γράφει, πὼς ἀν τοῦ χρειάζεται. Ρητὸ τοῦ Ἀδερφάτου, ἀς βάλει

στὴ βοῦλλα του τὴ λέξη ΘΥΣΙΑ, γιατί με θυσιές μονάχα οἱ τέτιοι ἀγῶνες πετυχαίνουνε.

ΠΟΛΥ

βιαστικὰ μεταφράστηκε και βιαστικὰ τυπώθηκε στὸν περασμένο «Νουμά» τὸ ἀρθρο τοῦ Ψυχάρη ἀπὸ τὸ «Χρόνο», καθὼς μὰς ἤρθε τὴν τελευταία στιγμὴ γι' αὐτὸ, ἐδῶ κ' ἐκεῖ, ἡ μετάφραση χρειάζονταν κάποιο δούλεμα, ποὺ σωστὰ νὰ δίνει τὸ νόημα τοῦ καλοδουλεμένου πρωτότυπου. Ἐπειτα τυπώσανε και κάποια λαθάρια ποὺ εἰκόλα καταλαβαίνονται. Ὁ μόνος παράγραφος ποὺ πρέπει νὰ ξανατυπωθεῖ βρίσκεται στὶς γραμμὸς τοῦτες:

«Και πολὺ σημαίνει νὰ γνωρίσουμε τί ἀναπάντεχο μπορεῖ νὰ συνεισφέρει με τὴ φιλολογία του, και τί ἀπὸ τὸν ἀνθρώπου μπορεῖ νὰ μάθῃ στὶς ἄλλες φιλολογίες ὁ λαὸς αὐτὸ κτλ. κτλ.»

ΤΑ ΣΧΑΡΗΚΙΑ

Στὴ σκαὶ τοῦ ἀδερφοῦ μου

Στὶς ξενιτιδὲς τὰ τριτάτα
Παντέρημος γυρνῶ, βουδός, οδυσμένος,
Κανεῖς δὲ συμπονεῖ στὴ θλίψη μου,
Ξένος κι ὁ πόνος, ὡς ἐγὼ εἶμαι ξένος.

Με τὴν καρδιά μου σύντριμμά
Στὴ θωρακιά μου κάμαρα γυρίζω,
Χίλιες τὸ νύχτ' μου ἰδέες τυραγοῦν,
Μέρες παλὶ θυμοῦμαι και δακρῶζω.

Και κεῖ ποὺ ἡ σκέψη μου σ' ἐδὲ
Σταμάτησεν, ὦρθε, κι ἀλυσσοδεθῇ,
Φαρμακερὴ μοῦ φέρουνε γραφὴ,
Μαχαίρη, ποὺ τὰ σῶθκά μου ἀλᾶσει.

Κ' ἐνθ' ἐμὸν κόσεται ἡ πνοή
Και πλημμυρεῖ στὰ μάτια μου τὸ δάκρυ,
Σὰν εἶδα, πὼς και σὺ μὰς ἀφῆδες
Και φτερωτὸς τὰ οὐράνια πῆρες μάκρη,

Πυκνὲς φωνές, σχαρήκια, ἀκούω τριγύρα
Νὰ μοῦ ζητοῦν γιὰ τὴ γραφὴ, ποὺ πῆρα
1904.

ΠΕΥΚΟΣ ΟΡΕΙΝΟΣ

Η ΚΑΙΝΟΥΡΙΑ ΤΗΛΕΓΡΑΦΙΚΗ

Τώρα ὑπερὰ μοῦ ἔτυχε ἐρκακίρῶ νὰ σεργιανίσω ἕνα μηχανισμό ποὺ ὄχι μονάχα φωτογραφεῖ τηλεγράφημα, παρὰ εἶναι κι ὁ γληγορώτερος τηλεγραφικὸς τοῦ κόσμου. Καὶ σιμὰ στὴ γληγοράδα του, ἀπορεῖς και με τὸν τρόπο ποὺ δουλεύει. Εἶναι σοφισμα διὸ Οὐγγρων, τοῦ Ἰωσήφ Βίνα, ποὺ ὁ κακίμενος πέθανε μόλις μὰς ξετέλειωσε τὸ μηχανήμα του, και τοῦ συνεργάτη του Ἀνατόλη Πολάκ. Τὸ τηλεγραφικὸ τοῦτο σύστημα κρατᾷ ἀναστατωμένο ὅλο τὸν ἐπιστημονικὸ κόσμον Ἑβρώτης κι' Ἀμερικῆς, και τ' ἀγγλικὰ ταχυδρομεῖα λογαριάζουνε ἀμέσως νὰ τὸ παραδεχτοῦν.

Κάθε τηλεγράφημα κατὰ τὰ σημερινὰ συστήματα περνᾷ τρία σκαλοπάτια. Πρῶτα πρέπει κάθε γράμμα νὰ μεταφερθεῖ σὲ σημάδια ἀντίστοιχα, και σὲ σημάδια σὲ κινήματα ποὺ παράγουν κύματα ἡλεκτρικά. Ἐπειτα τὰ κύματα πρέπει νὰ σταλθοῦν ἐπὶν σταθμὸν ὅπου εἶναι νὰ παραδοθεῖ τὸ τηλεγράφημα. Τρίτο σκαλοπάτι εἶναι τὰ κύματα ἐκεῖ νὰ ξαναγίνουν κινήματα ποὺ δευτερώσουν πάλι τ' ἀρχικὰ σημάδια, ἀπ' ὅπου γράφονται οἱ λέξεις στὰ συνειδημένα ψηφία τῆς γραφῆς. Ὁ τηλεγραφισμὸς εἶναι καταντᾷ ἀργουλή δουλιὰ, περιορισμένη ἀπὸ τὴ γληγοράδα ποὺ στὸν ἀρχικὸ σταθμὸ γίνονται τὰ σημάδια και ποὺ στὸ ἀντικρινὸ σταθμὸ ξεσηκώνονται ἀπὸ τὸν ὑπᾶλληλο ποὺ τὰ λαβαίνει. Ἀπὸ τὰ τωρινὰ συστήματα, τοῦ Μόρσου ὁ μηχανισμὸς εἶναι πέρα πολὺ ἀργός, τοῦ Χιούκ (Hugues) στέλνει ὡς 1200 λέξεις τὴν ὥρα. Τοῦ Χέστωνα (Wheatsstone) τὸ σύστημα (ποὺ κατὰ τὴν ἀρχικὴ ἀκρὴ τρυπᾷ τὰ σημάδια σὲ κορδέλλα με τὸ χέρι, κι' ἀφτὰ μόνα τους τότες ταξιδεύουν ὡς στὴν ἀντιθετὴ ἀκρὴ και τυπώνονται με κουκίδες και πᾶβλες) καταφέρνει νὰ δώσει ὡς 30,000 και 36,000 λέξεις τὴν ὥρα.

Μὰ τὸν Οὐγγρων τὸ μηχανήμα ποὺ εἶπαμε σφεντονίζει ὡς 40,000 και 45,000 λέξεις τὴν ὥρα. Νὰ πὼς γίνεται τὸ θάμα ἀφτὸ τ' ἀπίστευτο

Πρῶτα πρῶτα τρυπᾷ σὲ μιὰ κορδέλλα μερικὲς τρύπες, ποὺ ἀν και φαίνονται στὴν ἀρχὴ μπενδεμένες, ἀντιστοιχοῦν σὲ κάθε χρειαστὸ σημάδι. Ἀφτὸ γίνεται με ἡλεκτρομαγνητικὸ τυπομήχανο (typhewvilev) ποὺ βγάζει ὡς 3,000 λέξεις τὴν ὥρα. Μπορεῖς, ὅπου θέλεις, νὰ τὸ μεταχειριστεῖς

Κρέων

Αὐτὸ, παιδί μου, πάντοτε νᾶχες μες στὴν καρδιά σου,

Ὅλα νὰ ὑποχωροῦν γιὰ σὲ στὴν πατρικὴ τὴ γνώμη. Γιατί γι' αὐτὸ κ' οἱ ἀνθρώποι ἀποθιμούνε νᾶχουν παιδικὰ μέσα στὰ σπίτια τους, ὅπου νὰ τοὺς ἀκούνε, Ποῦ νὰ ἐγδίκιουνται τὸν ἑχτρὸ μ' ὅ,τι κακὸ μπορεῖ σου,

Και νὰ τιμοῦν τὸ φίλο τους, ὡς τὸν τιμοῦν οἱ ἴδιοι. Ἀλλ' ὅποιος ἔκαμε παιδικὰ, ποὺ δὲν τὸν ὠφελοῦνε, Σὰν ἄλλο τί μπορεῖς νὰ πῆς, παρὰ πὼς ἔχει κᾶμει Γιὰ τὸν ἑαυτὸ του βᾶσανα, γιὰ τοὺς ἑχτροὺς του γέλοιος;

Τὴ φρονιμάδα τὸ λοιπὸν, παιδί μου, μὴν πατήσης Ποτὲς ἀπὸ ἐπιθυμίαν, ἐσύ, γιὰ μιὰ γυναῖκα, Ξέροντας κρὺο ἀγκυλίσμα πὼς θὰ νὰ καταντήσῃ Κακιὰς γυναῖκας συντροφικὴ γιὰ σπῆι και γι' ἀγάπη Εἶναι πληγὴ χειρότερη, παρὰ ἕνας κακὸς φίλος; Μὰ ἀφοῦ τὴ ρτύτεις σὰν ἑχτράν, ἄρρησε αὐτὴν τὴν κόρη

Νὰ βορὴ γυμνὰ νὰ παντρευτῇ ἐκεῖ στὸν Ἄδην κάτω. Γιατί ἀφοῦ τὴν ἐπίσσω, μονάχα αὐτὴν ἀπ' ὅλους, Πῶς πάτησε στὰ φανερά τὰ διαλαλῆματά μου, Δεὸ θὰ βγῶ ψεύτης τῶρα ἐγὼ, παρὰ θὰ τὴ σκοτώσω!

Μὰ ἀν δὲ μ' ἀκούν οἱ συγγενεῖς, ποῖς τότε θὰ μ' ἀκούσῃ;

Γιατί ὅποιος μες στὸ σπῆι του εἶν' ἀντὴς τιμημένος, Αὐτὸς και δικίος θὰ φανῇ και μες στὴν πολιτείαν. Καὶ τέτοιος ἀνθρώπος θαρρῶ, πὼς βέβαια θὰ νὰ ξέρη Τὸ ἴδιο καλὰ νὰ κυβερνᾷ, καλὰ νὰ κυβερνιέται. Κι' ἀν πάλι κάποτε βρεθῇ στὴν τρικυμία τῆς μάχης, Πὼς θὰ νὰ μείνῃ σύντροφος πιστὸς κι' ἀντρεωμένος. Μὰ ὅποιος τοὺς νόμους τοὺς πατῆρ, ἢ θέλει νὰ προστάξῃ

Σ' ἐκείνους ὅπου κυβερνοῦν, ἐμένα δὲ μ' ἀρέσει. Μὰ ἐκείνον ποὺ τὸν ἔστησε ψηλὰ ἡ πολιτεία, Καὶ στὰ μικρὰ νὰ τὸν ἀκούν και στὰ μεγάλα πρέπει. Κ' εἶναι κακὸ χειρότερον ἀπὸ τὴν ἀναρχία; Αὐτὴ, και πολιτείες χαλνᾷ; αὐτὴ, σπῆιτα ρημάζει. Αὐτὴ, τὴν ἀτιμὴ φυγὴ γεννᾷ μέσα στὴ μάχη. Ἀλλ' ὅποιος εἶναι φρόνιμος, τὸν σώζει ἡ πειθαρχία. Γι' αὐτὸ νὰ ὑπερασπίζεται πρέπει κανεῖς τὴν τάξη, Κι' οὔτε νὰ τὸν νικᾷ ποτὲ κανέναν μετὰ γυναῖκα. Μὰ ἀν πρέπει νὰ ξεπέσωμεν, ἄς πέτωμε ἀπὸ ἀντρα. Κι' ἄς μὴ μὰς ποῦν πῶς ἀδύνατους ποτὲς ἀπὸ γυναῖκες!

Κορυφαῖος

Ἄν δὲ γελιοῦμαι τώρα ἐγὼ, ἀπὸ τὰ γεραστέα, Μοῦ φαίνονται σὰ φρόνιμα πὼς εἶναι αὐτὰ ποὺ λέγεις.

Αἰμων

Πατέρη, οἱ θεοὶ τὸ λογικὸ χρειζοῦν στοὺς ἀνθρώπους, Ἀπ' τὰ καλὰ τὰ πράματα καλύτερον ἀπ' ὅλα. Καὶ πὼς δὲ λὲς αὐτὰ σωστά, κι' οὔτε νὰ πῶ μποροῦσα, Κι' οὔτε θὰ τῷθελα ποτὲ. Μὰ κι' ἄλλοι ὅμως μποροῦνε Μιὰ γνώμη νᾶχουνε καλὴ. Μένω λοιπὸν μοῦ πρέπει Γιὰ σένα νὰ παρτηρῶ τί λένε και τί κάνουν. Καὶ τί ἔχουν νὰ κατηγοροῦν. Γιατί ὁ λαὸς οὐδᾷται Μπροστὰ σου λόγια γιὰ νὰ πῇ ὅπου δὲ θὰ σ' ἀρέσουν. Μὰ τέτοια πράματα μπορῶ ἐγὼ κρυφὰ ν' ἀκούω, Πὼς οἱ πολῖτες κλαίγουνε γιὰ ἐτούτηνε τὴν κόρη, Ποῦ χάνεται τῶς' ἀδίκῃ γιὰ ἔργα δοξασμένα, Αὐτὴ ποῦν' ἀθώωτη ἀπ' ὅλες τίς γυναῖκες. Αὐτὴ ὅπου δὲν ἄρρησε τὸ φίλτατο ἀδερρὸ τῆς, Ὅπως ποῖσε στὸν πόλεμο, χωρὶς ταφὴ νὰ μείνῃ, Καὶ τὰ πούλια και τὰ σκυλιὰ τίς σάρκες του νὰ φάνε. Καὶ δὲν τῆς πρέπει τὸ λοιπὸν χουστὴ τιμὴ γιὰ ναῦρη; Τέτοια κρυφὰ παρὰ πονὴ ἀπλώνονται στὴν πόλη. Ὅμως ἐγὼ, πατέρα μου, δὲν ἔχω κι' ἄλλο πρᾶμα, Ἀπὸ τὴν εὐτυχία σου γιὰ με πῶς τιμημένο. Καὶ τ' εἶναι μεγαλύτερο γιὰ τὰ παιδικὰ στολίδι, Παρὰ πατέρας θαλερός; ἢ τί γιὰ τὸν πατέρα, Παρ' ὅ,τι ἔχει ἀπ' τὰ παιδικὰ; Λοιπὸν μες στὴν ψυχὴ σου, Κ' ἐσὺ πατέρα, μὴν κρατᾷς μιὰ διάθεση μονάχα,

